

**Vakardiena
un
šodiena
Latvijas
plakātos**

- LNB glabājas vislielākā un pilnīgākā plakātu kolekcija Latvijā (vairāk kā 5000 vienību, no kuriem lielākā daļa ir vienīgie eksemplāri pasaulē):

arī vairāki simti reklāmas:

un instruktīvie plakāti:

ZEMNIEK! JA TU NEESI NODEVIS TAVU SVIESTA NORMU, TEV IR TAGAD IESPĒJA TO VĒL IZPILDĪT. NORMAI VAJAG BŪT NODOTA LĪDZ 1943. G. 31.12. TEV TIEK DOTA SEKOŠAS IZDEVĪGAS PIEGĀDES IESPĒJAS:

1 kg sviesta tu vari tagad atvietot:

- 1 kg kausētu cūku tauku. / топленое свиное сало.
- 1,2 kg cūku speķa. / свиное сало.
- 2,5 kg cūkas dzīvā svarā. / свиный живого веса.

1 kg masla tu можешь теперь заменить:

КРЕСТЬЯНИН! ЕСЛИ ТЫ НЕ СДАЛ СВОЮ НОРМУ МАСЛА, У ТЕБЯ ЕСТЬ ТЕПЕРЬ ВОЗМОЖНОСТЬ ЕЩЕ ЭТО ВЫПОЛНИТЬ. НОРМА ДОЛЖНА БЫТЬ СДАНА ДО 31.12.1943. Г. ТЕБЕ ДАНЫ СЛЕДУЮЩИЕ ВЫГОДНЫЕ УСЛОВИЯ ДОСТАВКЕ:

ZEMNIEK! TEV PĒDĒJO REIZI TIEK DOTA IESPĒJA, TAVU SVIESTA NORMU GALĪGI IZPILDĪT. TĀUKI IR IEROCIS! AR UZLIKTĀS NORMAS IZPILDĪŠANU TU SEKMĒSI UZVARU !!!

КРЕСТЬЯНИН! ТЕБЕ ПОСЛЕДНИЙ РАЗ ДАНА ВОЗМОЖНОСТЬ, ТВОЮ НОРМУ МАСЛА ОКОНЧАТЕЛЬНО ИСПОЛНИТЬ. ЖИР ЕСТЬ ОРУЖИЕ! С ИСПОЛНЕНИЕМ МАЛОЖЕННОЙ НОРМЫ ТЫ СПОСОБСТВУЕШЬ ПОБЕДЕ !!!

Plakāta priekšteči – informatīvas lapas, kas atradās ļaužu pulcēšanās vietās, piemēram, pie baznīcas:

Senākais kolekcijas plakāts mūsdienu izpratnē:

Senu leģendāro spožumu liecība:

Plakāts reklamē pasākumu, kuru valsts prezidentam nebija lemts atklāt:

Politika un ikdiena plakāta interpretācijā:

Politika un ikdiena plakāta interpretācijā:

Politika un ikdiena plakāta interpretācijā:

Politika un ikdiena plakāta interpretācijā:

Politika un ikdiena plakāta interpretācijā:

- Šī kolekcija ļauj izsekot latviešu plakātu mākslas galvenajām attīstības tendencēm vairāk kā 100 gadu garumā.
- Plakātus veidojuši izcilākie latviešu klasiķi – Rihards Zariņš, Kārlis Padegs, Niklāvs Strunke, Konrāds Ubāns, Indriķis Zeberiņš, Romans Suta, Sigismunds Vidbergs, Ansis Cīrulis, Jūlijs Madernieks, Oskars Norītis, Ludolfs Liberts, Kurts Fridrihsons, Ģirts Vilks, Gunārs Zemgals, Laimonis Šēnbergs, Gunārs Kirke, Ilmārs Blumbergs, Juris Dimiteers, Andris Breže, Juris Putrāms, Ojārs Pētersons, Ivars Mailītis, arī šodienas jaunā paaudze.
- zinātniskiem pētījumiem,
- reproducēšanai dažādos poligrāfiskos izdevumos,
- izmantošanai teātrī,

- izmantošanai kino – Lailas Pakalniņas “Kurpe”:

- izmantošanai video – Aigara Graubas “Baiga vasara”:

- izmantošanai TV – Virdžīnijas Lejiņas “Likteņa līdumnieki”:

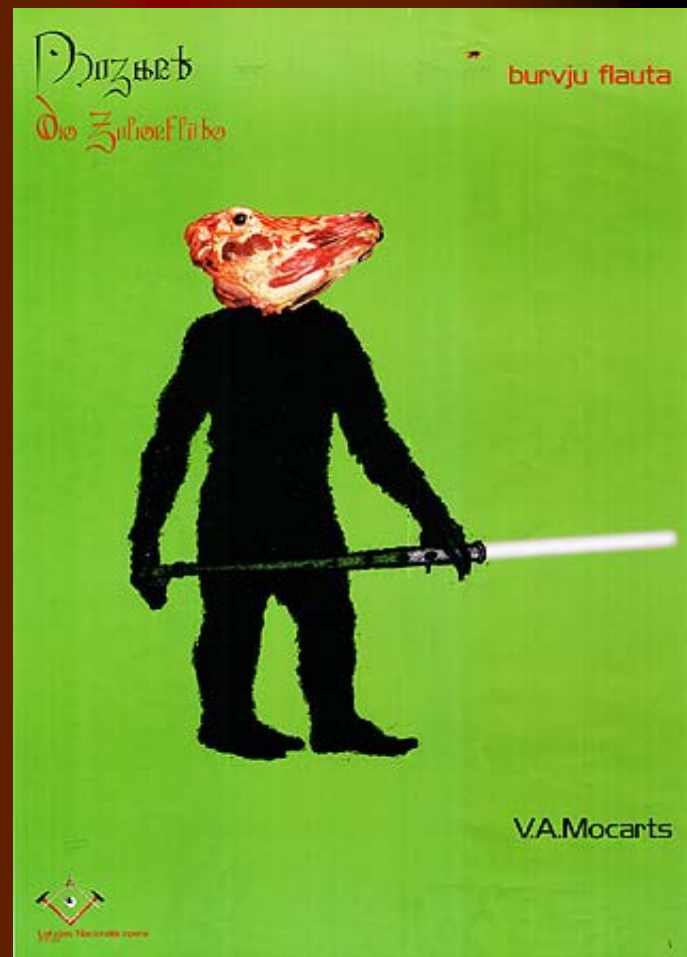
- izmantošanai starptautiskās prezentācijās – 1999.–2000. gadā Apvienotajā Karalistē izstādē „SIGN OF TIMES” bija apskatāmi darbi no LNB plakātu kolekcijas:

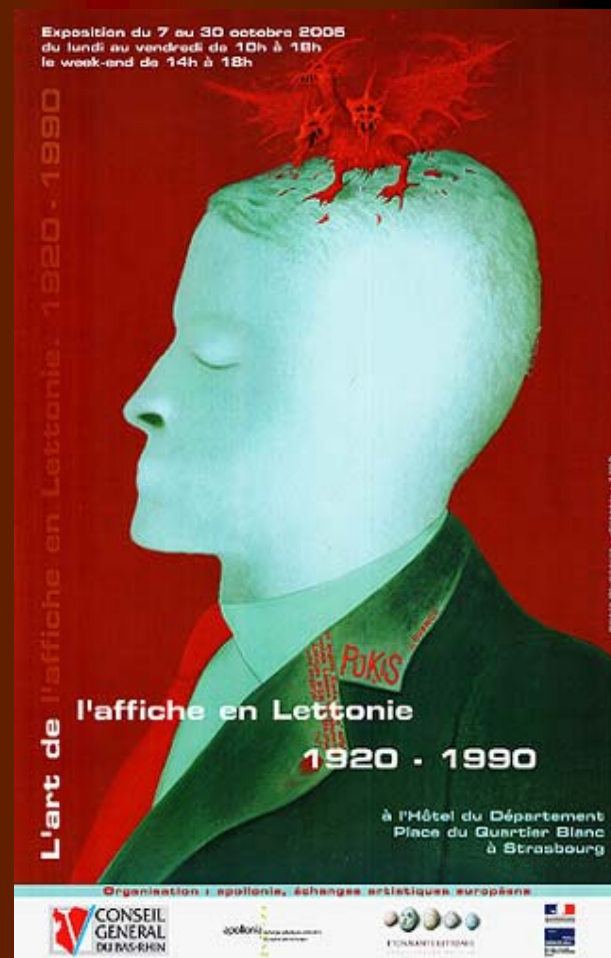
- 2001. gadā Starptautiskajā GABRIEL tiešsaistes (online) izstādē “TREASURES FROM EUROPE’S NATIONAL LIBRARIES” LNB reprezentējās ar Sigismunda Vidberga 1936. gada Dānijas mākslas izstādes plakātu:

- 2004. gada izstādes „UNITED IN DIVERSITY” ietvaros Ilmāra Blumberga un Artura Mucenieka plakātu digitālās reprodukcijas grezno Hāgas metro staciju “SOUTERZAIN”:

- 2005. gadā Latvijas kultūras festivāla „ETONNANTE LETTONIE” programmā iekļautajā izstādē „L’ART DE L’AFFICHE EN LETTON (1920 - 1990)” no LNB kolekcijas uz Franciju aizceļoja 60 plakāti:

- 2005. gadā Latvijas Nacionālā Mākslas muzeja simtgades izstādē „MUZEJA LAIKS” no LNB kolekcijas tika atlasīti 60 plakāti:

- 2006. gadā retrospektīvajā izstādē „PUBLISKIE SPOGUĻI” LNB eksponēja 100 savas kolekcijas plakātus:

Elektroniskās plakātu datubāzes:

- DiBi sākums – 2000.g.
- Pirmais CD – 2001. g.
- CD apjoms – 2 diskos 600 plakāti
- Digitalizācijas sākums ALEPHā– 2004. g.

Meklēšanas iespējas elektroniskajā ALEPH datubāzē:

- Pēc autora, pēc nosaukuma, pēc tematikas,
- Pēc atslēgvārdiem – “signatūra”, “līdzīgs”, “identificēts”,
- Pēc jebkura vārda bibliogrāfiskajā aprakstā,
- Pēc šifra, izdošanas gada, vietas un izdevēja.

Digitalizācijas nepieciešamība:

- Bibliotēkā iespējams nākošajām paaudzēm saglabāt oriģinālus, kuri, iespējams, ir vienīgie pasaulē, un (lietojot skaļus vārdus) uzskatāmi par nacionālo bagātību,
- Pieejamība visos valsts reģionos (21. gadsimts arī Latgalē),
- Izvēles iespējas (sarkana vāze uz zila fona impresionisma stilā, Gorbačovs ar ugunszīmi, kas ir Leonardo da Vinči “Mona Liza”),

- Oriģinālu saglabāšana - papīra sastāvā esošā koksnes masa (līdz pat 80%) viegli pakļaujas destrukcijai, saistvielu skābais raksturs un nestabilie informācijas nesēji – krāsa, druka – sagrauj papīra šķiedras.

- Fiziskā traumēšana - saplēsts (tikko restaurētais) 1900. g. Riharda Zariņa jūgendstila plakāts:

- Jauniegvumu kvalitatīva saglabāšana –
Niklāva Strunkes “1920.g. Kultūras Svētki”:

Jēkaba Kazāka
“1920.g.Kultūras Svētki”

un

Anša Cīruļa
“LTA salons”

Saulainā nākotne:

Iesāktie, bet nepabeigtie darbi – padomju laika reklāmas,
instruktīvie plakāti, lietišķā grafika u.c.

